

Bruxelles, 12. ožujka 2021.
(OR. en)

6680/21

Međuinstitucijski predmet:
2018/0216(COD)

AGRI 105
AGRILEG 32
AGRIFIN 25
AGRISTR 15
AGRIORG 24
CODEC 299
CADREFIN 104

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Delegacije
Br. dok. Kom.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća – rasprava o politikama

I. UVOD

1. Komisija je 1. lipnja 2018. predložila reformu zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) za razdoblje nakon 2020., uključujući **Uredbu o strateškim planovima u okviru ZPP-a**, kojom su obuhvaćena izravna plaćanja, intervencije u određenim sektorima, ruralni razvoj te ažuriranje i zamjena postojećih Uredbe o izravnim plaćanjima i Uredbe o ruralnom razvoju.

2. Europsko vijeće 21. srpnja 2020. usvojilo je Zaključke o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021. – 2027., koji sadržavaju smjernice i o ključnim elementima sektorskih zakonodavnih akata povezanih s VFO-om, uključujući Uredbu o strateškim planovima u okviru ZPP-a.
3. Vijeće za poljoprivredu i ribarstvo 21. listopada 2020. postiglo je dogovor o općem pristupu u vezi s reformom ZPP-a, čime je predsjedništvu dalo pregovarački mandat (dokument 12148/20 REV 1 + ADD 1). Europski parlament 23. listopada 2020. zaključio je glasovanje o svojem pregovaračkom stajalištu.
4. Pregovori s Europskim parlamentom o trima uredbama o reformi ZPP-a pokrenuti su tijekom velikog trijaloga 10. studenoga 2020. Potom je održano sedam trijaloga posvećenih Uredbi o strateškim planovima u okviru ZPP-a (19. studenoga, 1. i 17. prosinca 2020. te 22. siječnja, 10. i 23. veljače i 11. ožujka 2021.).
5. Među temama koje su dosad obuhvaćene pregovorima s Europskim parlamentom o Uredbi o strateškim planovima u okviru ZPP-a nalaze se:
 - zelena struktura (blok 1.: uvjetovanost, programi za ekologiju, savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva);
 - novi model ostvarivanja politike (blok 2.: ciljevi, pokazatelji, jedinični iznosi, godišnja izvješća o uspješnosti, pregled uspješnosti);
 - područje primjene i zajednički zahtjevi (blok 4.);
 - izravna plaćanja (blok 5.: definicije, smanjivanje plaćanja, unutarnja konvergencija, preraspodijeljena plaćanja, mali poljoprivrednici, mladi poljoprivrednici)
 - sektorske intervencije (blok 6.)
 - intervencije u području ruralnog razvoja (blok 7.).

II. TRENUTAČNO STANJE

Teme o kojima je postignut privremeni dogovor

6. Raspravama u okviru trijaloga s Europskim parlamentom i Komisijom omogućeno je postizanje privremenih dogovora, i to posebice o:

- nekim **definicijama** u člancima 3. i 4., kao što su „poljoprivrednik”, „poljoprivredno gospodarstvo”, „obradivo zemljište” i „trajni nasadi”;
- većini **ciljeva** navedenih u člancima 5. i 6.;
- amandmanima Europskog parlamenta koji se odnose na **održiv razvoj, rodnu perspektivu i globalnu dimenziju ZPP-a** u člancima 9.a, 9.c i 10.a;
- **domaćoj potpori u okviru WTO-a** u članku 10.;
- nekim elementima zelene strukture, kao što su **načelo i područje primjene uvjetovanosti** u članku 11., **obveze država članica koje se odnose na dobre poljoprivredne i okolišne uvjete (GAEC)** u članku 12., **savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva** u članku 13. (uz iznimku alata za održivost poljoprivrednih gospodarstava za hranjive tvari) i nekoliko GAEC-ova i SMR-ova navedenih u Prilogu III., pri čemu treba obaviti dodatan rad, posebice u vezi s programima za ekologiju u članku 28.;
- provedbi **Sporazuma iz Blair Housea**, u članku 10.a;
- nekim odredbama o **izravnim plaćanjima**, kao što su minimalni zahtjevi za izravna plaćanja u članku 15.a i za proizvodno nevezana izravna plaćanja u članku 16.;
- nekoliko odredaba o **sektorskim intervencijama** i intervencijama u području **ruralnog razvoja**;

- ključnim elementima novog modela ostvarivanja politike, posebice o **godišnjim izvješćima o uspješnosti i dvogodišnjim pregledima uspješnosti** (čemu se protivi Komisija), **referentnoj vrijednosti** za poravnanje s obzirom na uspješnost, kako je to navedeno u općem pristupu Vijeća, **maksimalnim planiranim prosječnim jediničnim iznosima** za intervencije u okviru IAKS-a i izvan IAKS-a u području ruralnog razvoja, razinama tolerancije odstupanja od 35 % u 2025. i 25 % u 2027. za pregled uspješnosti, pri čemu treba obaviti daljnji tehnički rad na dodatnim pokazateljima.

Teme o kojima se stajališta izrazito razlikuju

7. U raspravama u okviru trijaloga pokazalo se da se stajališta Vijeća i Europskog parlamenta osobito razlikuju u pogledu sljedećih tema:
 - **socijalna uvjetovanost** (članak 11.a): Europski parlament traži „potpun” sustav socijalne uvjetovanosti, kao što je to slučaj u vezi s okolišnom uvjetovanošću, uz provjere u odnosu na relevantne direktive i administrativne sankcije; delegacije su tijekom rasprave o tom amandmanu u okviru Posebnog odbora za poljoprivredu izrazile bojazni zbog posljedičnog administrativnog opterećenja, podsjećajući na to da su zapošljavanje i socijalna prava već regulirani na nacionalnoj razini;
 - **aktivni poljoprivrednik** (članak 4.): u skladu s pristupom novog modela ostvarivanja politike koji se temelji na uspješnosti, Vijeće u okviru svojeg općeg pristupa predlaže koncept aktivnog poljoprivrednika na dobrovoljnoj osnovi, dok Europski parlament i Komisija traže njegovu obveznu primjenu; razlike postoje i u odnosu na kriterije u definiciji (pri čemu Parlament zahtijeva da se aktivni poljoprivrednici bave minimalnom poljoprivrednom djelatnošću i pružaju javna dobra) te na zahtjev Parlamenta za negativan popis;

- **novi poljoprivrednik** (članak 4.): Europski parlament traži dodavanje definicije „novi poljoprivrednici” te mjera potpore za pokretanje poslovanja novih poljoprivrednika u okviru drugog stupa, dok Vijeće u svojem općem pristupu ograničena sredstva ZPP-a želi ciljano usmjeriti prema mladim poljoprivrednicima kako bi se osigurala generacijska obnova;
- **programi za poticanje konkurentnosti** (članak 28.a): Europski parlament želi obvezati države članice na uspostavu „programâ za poticaje” radi potpore poljoprivrednicima koji se obvežu potrošiti novčana sredstva za poboljšanje vlastite konkurentnosti; iako Vijeće još nije raspravljalo o tom amandmanu, predsjedništvo smatra da je područje primjene tog programa već obuhvaćeno drugim intervencijama u području ruralnog razvoja;
- **određivanje gornjih granica i postupno smanjivanje** (članak 15.): osobito se razlikuju stajališta o tome hoće li smanjivanje plaćanja biti dobrovoljno, kao što to zagovara Vijeće, ili obvezno, kako to traži Europski parlament i predlaže Komisija. Druge razlike odnose se na područje primjene (koje, prema Vijeću, treba ograničiti na osnovnu potporu dohotku za održivost (BISS), ali ga, prema Europskom parlamentu i Komisiji, treba proširiti na sva izravna plaćanja), potom razlikovanje, koje predlaže Vijeće, između određivanja gornjih granica i postupnog smanjivanja te opseg u kojem se plaće mogu odbiti prije smanjivanja izravnih plaćanja;
- **unutarnja konvergencija** (članak 20.): stajališta se uglavnom razlikuju u odnosu na to treba li prava na plaćanje u potpunosti uskladiti do godine zahtjeva 2026., kako to traži Europski parlament, ili bi ta prava trebala dosegnuti minimalnu vrijednost od 75 % planiranog prosječnog jediničnog iznosa, kao što to predlaže Komisija uz potporu Vijeća u okviru njegovog općeg pristupa;

- **plaćanja za male poljoprivrednike** (članak 25.): suzakonodavci nisu suglasni o tome treba li taj program primjenjivati na dobrovoljnoj osnovi (Vijeće i Komisija) ili na obveznoj osnovi (Europski parlament); dodatnu poteškoću predstavlja zahtjev Parlamenta da se na razini EU-a odredi najviši iznos za prihvatljivost za navedenu potporu;
- **preraspodijeljena plaćanja** (članak 26.): glavni prijemor između Vijeća i Europskog parlamenta odnosi se na pitanje treba li državama članicama prepustiti odluku o dodjeli tih plaćanja, kako to zahtijeva Vijeće, ili bi ih se na takvu dodjelu obvezalo, kao što to traži Europski parlament i predlaže Komisija;
- **potpora dohotku za mlade poljoprivrednike** (članak 27.): razlikuju se stajališta o minimalnoj razini koju treba dodijeliti mladim poljoprivrednicima, pri čemu Europski parlament traži najmanje 4 % izravnih plaćanja, dok Komisija, uz potporu Vijeća, predlaže 2 %; ujedno je potrebno odlučiti trebaju li se ta sredstva upotrebljavati samo u okviru prvog stupa, kako to traži Europski parlament, ili u okviru obaju stupova, kao što to zagovaraju Vijeće i Komisija;
- **Prilog IX.aa:** Europski parlament traži da se maksimalni iznosi potpore za određene vrste intervencija u području ruralnog razvoja navedu na detaljnom popisu, u skladu s postojećom Uredbom o ruralnom razvoju 1305/2013; predsjedništvo, uz potporu Komisije, smatra da takav popis odgovara „starom ZPP-u” te da bi se njime spriječilo iskorištavanje punog potencijala budućeg ZPP-a.
- **pokazatelji rezultata koji se upotrebljavaju za pregled uspješnosti:** Komisija i Europski parlament žele upotrebu svih pokazatelja rezultata u okviru pregleda uspješnosti, dok bi Vijeće u svojem općem pristupu broj takvih pokazatelja ograničilo na dvanaest. Vijeće ujedno traži da se u okviru pregleda uspješnosti mogu upotrebljavati bilo koji drugi relevantni pokazatelji rezultata iz Priloga I. ili bilo koji drugi posebni pokazatelji rezultata iz strateških planova u okviru ZPP-a, čemu se protive i Europski parlament i Komisija.

III. DALJNI KORACI

8. Dosad održani trijalози omogućili su usklađivanje stajališta Vijeća i Europskog parlamenta o nekoliko tema, no bit će potreban dodatan intenzivan rad kako bi se postigao sveobuhvatan dogovor o Uredbi o strateškim planovima u okviru ZPP-a.
9. *Ministri i ministrice bit će pozvani da na temelju ovog dokumenta na sljedećem sastanku Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo razmijene mišljenja o neriješenim pitanjima kako bi se predsjedništvu dale smjernice za predstojeće rasprave u okviru trijalogâ. Pritom će ih se pozvati da se osobito usredotoče na sljedeća pitanja:*

ciljanu usmjerenost plaćanja: aktivni poljoprivrednik, određivanje gornjih granica, postupno smanjivanje, preraspodijeljena plaćanja, unutarnja konvergencija, mali poljoprivrednici, mladi poljoprivrednik, novi poljoprivrednik;

novi model ostvarivanja politike:

mini paket iz petog trijaloga (referentna vrijednost za poravnanje s obzirom na uspješnost, dvogodišnji pregled uspješnosti, maksimalni planirani jedinični iznosi za intervencije izvan IAKS-a u području ruralnog razvoja, razine tolerancije odstupanja), pokazatelji specifični za strateške planove u okviru ZPP-a, pokazatelji rezultata u svrhu pregleda uspješnosti, Prilog IX.aa.